

Bücker Bü 131 B Jungmann

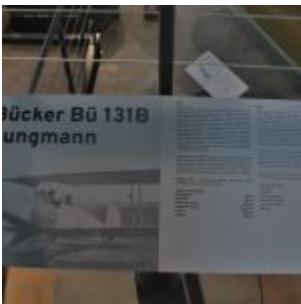
Samolot szkolny Bücker Bü 131 B Jungmann

Eksponat muzealny

Eksponowany w Muzeum Bü 131 B Jungmann o numerze fabrycznym 13.113 i rejestracji cywilnej SP-AF0, został przejęty przez Polaków w 1945 roku i po remoncie w Okręgowych Warsztatach Lotniczych w Poznaniu był eksploatowany w latach 1946–1955 przez Aeroklub Poznański. Po skasowaniu trafił do zbiorów krakowskiego Muzeum w 1963 roku.

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Historia konstrukcji

Samolot szkolno-treningowy Bü 131 „Jungmann” był używany przez siły zbrojne Niemiec. Został opracowany w niemieckich zakładach Bücker Flugzeugbau G.m.b.H. w Johannisthal koło Berlina (w 1935 roku przeniesiona do pobliskiego Rangsdorf). Na czele zespołu projektowego stał Anders J. Anderson (konstruktor szwedzkiego pochodzenia). Prototyp z cywilną rejestracją D3150 został oblatany 27 kwietnia 1934 roku, za jego sterami siedział Joachim von Köppen.

W 1936 roku został wybrany na podstawowy samolot szkolenia początkowego. W szkołach sił powietrznych Luftwaffe zaklasyfikowany do kategorii A2. Wyprodukowano 1.910 egzemplarzy. Dodatkowo był on szeroko eksportowany i produkowany za granicą na podstawie licencji. Wśród odbiorców zagranicznych są między innymi Węgry i Finlandia.

Wersje

- Bü 131 A – silnik Hirth HM 60 R o mocy 80 KM
- Bü 131 B – silnik Hirth HM 504 A-2 o mocy 105 KM
- Bü 131 C – silnik Cirrus Minor o mocy 90 KM

- Bü 131 D – silnik Hirth HM 504 A-2 o mocy 105 KM

Na bazie jego konstrukcji opracowano dla lotnictwa Japonii samolot szkolno-treningowy Kokusai Ki-86 oraz samolot szkolno-treningowy Watanabe/Kyushu K9W1.

Od roku 1935 rozpoczęto wytwarzać zmniejszoną odmianę jednomiejscową z silnikiem gwiazdowym, nazwaną Jungmeister. Samoloty w tej wersji były budowane w Niemczech, Hiszpanii i Szwajcarii. Na maszynach tej wersji w 1938 roku odniesiono również szereg zwycięstw w zawodach akrobacji lotniczej w Europie. Ostatnie egzemplarze samolotu Jungmeister zbudowano w Niemczech w 1969 roku. Po zakończeniu II wojny światowej jeszcze przez ponad 25 lat samoloty Jungmann i Jungmeister należały do najpopularniejszych maszyn akrobacyjnych na świecie. Wiele z nich miało zmienione silniki – zamiast montowanych na nich fabrycznie silników Hirth zabudowywano nowocześniejsze i mocniejsze silniki Lycoming. Płatownice z tymi silnikami były montowane pod oznaczeniem Bü R-170 w Szwajcarii.

Wiele Jungmannów lata do dzisiaj. Kilka ostatnich egzemplarzy powstało w Niemczech jeszcze w 1969 roku. W Polsce przed wojną zarejestrowane były 2 samoloty tego typu. 2 inne, ponemieckie, były eksploatowane po wojnie. Bielska firma Serwis Samolotów Historycznych produkuje obecnie samoloty Bü 131 Jungmann – nie są to repliki, lecz maszyny budowane na podstawie licencji. Zmiany w stosunku do konstrukcji

przedwojennej obejmują zastosowanie nowocześniejszych materiałów oraz innych silników. Samoloty cieszą się dużą popularnością a firma ma zamówienia produkcyjne na szereg lat.

Opis konstrukcji

Jednosilnikowy dwupłat z otwartymi kabinami załogi w układzie tandem. Kadłub stanowi metalowa kratownica wykonana ze spawanych rur stalowych, kryta w przedniej górnej części blacha duralową, a na reszcie powierzchni płótnem. Skrzydła drewniane z duralowymi żebrami, kryte płótnem. Zbiorniki paliwa (87 litrów) i oleju (5 litrów) umieszczone w kadłubie. Zastosowano stałe podwozie w układzie klasycznym z kółkiem ogonowym. Koła główne rozmiaru 420×150 mm (rozstaw kół 1,62 m), a kółko ogonowe rozmiaru 135×45 mm. Silnik napędza dwupłatowe śmigło drewniane o stałym skoku średnicy 2.100 mm. Początkowa prędkość wznoszenia ok. 3,2 m/s, prędkość lądowania 82 km/h. Droga startu wynosi ok. 140 m, natomiast lądowania ok. 135 m.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Załoga: 2 osoby
- Masa własna: 390 kg
- Masa startowa: 680 kg
- Rozpiętość: 7,40 m
- Długość: 6,62 m
- Wysokość: 2,25 m
- Powierzchnia nośna: 13,50 m²
- Jednostka napędowa: 1 silnik 4-cyl. w układzie rzędowym, chłodzony powietrzem, typu silnik Hirth HM 504 A-2 o mocy 105 KM
- Prędkość maksymalna: 183 km/h na wysokości 0 m
- Prędkość wznoszenia: 6,3 min na wysokość 1 000 m
- Pułap: 3 000 m

- Zasięg: 650 km
- Uzbrojenie: brak

Bibliografia

1. Muzeum Lotnictwa Polskiego, Kraków
2. https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:B%C3%BCcker_B%C3%BC_131
3. <http://www.dws-xip.pl/encyklopedia/sambu131-de/>